

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Barn- och ungdomskulturplan

Plan

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/2277

Beslut: 2023-10-18, Kommunstyrelsen §303

Beredande politiskt organ: Utskottet för bildning och lärande

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Verksamhetschef kultur

Senast uppdaterad av: Kajsa Danesjö

1. Inledning	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Syfte	4
4. Mål och viljeinriktning	4
5. Nulägesbeskrivning	5
5.1 Förskola.....	5
5.2 Kulturgarantin	6
5.3 Kulturskola	6
5.4 Bibliotek.....	8
5.5 Allmänkultur	9
5.6 Trygga Ungdomsmiljöer.....	10
6. Levandegöra	10
7. Uppföljning	11

1. Inledning

Kungälv kommun arbetar på många olika sätt med att skapa förutsättningar för barn och unga inom kulturområdet, genom ett rikt utbud av upplevelser, möjligheter till eget utövande och utbildning.

Vi jobbar bland annat med kultur i skolan genom Kulturgarantin, i förskolan genom att varje barn mellan 3 och 6 år erbjuds ett flertal föreställningar varje år, undervisning i kulturskolan på fritiden, erbjuder fritidsverksamhet med en mängd olika kulturinslag och har en bred biblioteks- och allmänculturverksamhet. Utbudet ska ge möjligheter till eget skapande, möjligheter att få uttrycka sig på olika sätt och möjlighet att ta del av professionell konst och kultur, vilket i sin tur ska ge möjlighet till god folkhälsa, nytänkande, självständiga individer och livslångt lärande.

Under 2020 blev barnkonventionen svensk lag, vilket innebär att barns rätt till kulturella och konstnärliga verksamheter får stöd i lagen. Enligt skolans och förskolans läroplaner är tillgång till kultur, eget skapande, kreativitet och estetiska läroprocesser viktiga, för elevernas allsidiga personliga utveckling. Västra Götalandsregionen stödjer, genom kultursamverkansmodellen, kommunerna i regionen med bidrag för professionell barn- och ungdomskultur. Kulturenheten i Kungälv kommun har i samarbete med bibliotek, kulturskola, skola, förskola och trygga ungdomsmiljöer skapat Barn- och ungdomskulturplanen.

2. Relation till andra styrdokument

Barn- och ungdomskulturplanen bygger på:

- FN:s barnkonvention
- Läroplan för förskola, grundskola och fritidshem
- Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023
- Den nationella ungdomspolitiken
- Kungälv kommuns Kulturplan 2022-2023, KS2021/0535
- Kungälv kommuns Kulturprogram, KS2019/0245
- Riktlinjer Kulturgaranti Kungälv kommun, KS2022/0580
- Biblioteksplan 2020-2023, KS2019/1557

3. Syfte

Barn- och ungdomskulturplanens syfte är att säkerställa att Kungälv kommun följer FN:s barnkonvention liksom de nationella och de lokala kultur- och utbildningspolitiska målen. Planens syfte är också att synliggöra arbetet med barn och ungdomskulturverksamheten i kommunen och träffa gemensamma överenskommelser för måluppfyllelse mellan de kommunala aktörer som finns. Kulturprogrammet fastställer att barn och unga ska möta kulturyttringar i förskola och skola, på kulturhuset samt i barn och ungas närområde. Kulturen behöver nå ut till fler och nya målgrupper och insatser för barn och unga är viktiga för att kommunen ska kunna tillgodose rätten till fritid, lek och deltagande i kulturella och konstnärliga aktiviteter enligt barnkonventionen.

4. Mål och viljeinriktning

Kungälv kommuns barn- och ungdomskulturplan tar fasta på fyra verksamhetsmål som flera verksamheter inom kommunen fortlöpande arbetar med.

- **Alla barn och ungdomar i Kungälv kommun ska ta del av olika former av kultur samt få vara med om några större kulturupplevelser. Varje barn ska själv få pröva olika konstnärliga former och ha chans att upptäcka sin egen fantasi, skaparglädje och uttrycksförmåga.**

I samverkan med förskola och grundskola upprättas en utbudsplan för varje skolår, som säkerställer att barn vid olika åldrar får uppleva musik, film, dans, konst och teater och/eller andra slags föreställningar eller framträdanden.

Kulturgarantin ska garantera barn och unga mellan 6 och 16 år kulturaktiviteter under sin skolgång inom en rad olika konstformer.

- **Alla barn och ungdomar i Kungälv kommun ska ha möjlighet att uttrycka sig själva med eget skapande.**

Under hela sin uppväxt ska barn och unga mötas av verktyg och handledning som inspirerar till egna försök att uttrycka sig: att tala, sjunga, skriva, spela, måla, skapa, dansa, producera egna arrangemang och egna filmer eller video. Dessa möjligheter ska finnas i barnens närområde: på förskola, skola, kulturskola, kulturhus, bibliotek, fritidsgårdar samt KultLab.

• **Kulturverksamheten ska gynna barn och ungdomar som individer och deras förutsättningar att utvecklas tillsammans. Utbudet ska präglas av mångfald, delaktighet och utveckling.**

Ge utrymme för olika slags konstformer och genrer. Visa på kulturarvet i Kungälv kommun och spegla kulturyttringar från olika delar av världen. Stödja utforskandet av den egna identiteten och vägar till integration och gemenskap. Barn och unga med funktionsvariation ska tas särskild hänsyn till, för att ge möjlighet till delaktighet och utveckling.

- **Barn och unga ska möta kulturyttringar på kulturhus, bibliotek, kulturskola, förskola, skola samt fritidsgårdar.**

Barn och unga har rätt att vistas i trygga och kreativa miljöer som är utformade utifrån deras behov. Alla berörda verksamheter ansvarar för att främja ett barn- och ungdomsperspektiv vad gäller beslut, planering och resursfördelning som rör de miljöer där barn och unga vistas, såväl ute som inne.

5. Nulägesbeskrivning

Utgångspunkten i nulägesbeskrivningen är de fyra verksamhetsmålen i kapitel 4 och följande stycken beskriver hur Kungälv kommunens verksamheter arbetar kontinuerligt med att uppfylla och utvärdera dessa mål.

5.1 Förskola

Sedan i slutet av 90-talet finns ett bra samarbete mellan förskola och kulturenhet, där en grupp av rektorer och kultursamordnare tillsammans gör ett utbudsprogram för förskolan, för barn mellan 3 och 6 år, varje termin. Barnkulturgruppen bokar professionella barnföreställningar inom främst teater, dans och musik, planerar samt sprider vårt program till kommunala och fristående förskolor.

Kulturenheten, i samarbete med förskolan, erbjuder barnutställningar i Konsthallen på Mimers Kulturhus.

För barn med funktionsvariation finns tillgänglighetsanpassade lokaler. Styrkor i samarbetet är att alla barn får ett varierat, professionellt kulturutbud, genom besök på Mimers Kulturhus eller på den egna förskolan. Förskolorna arbetar mycket med estetiska läroprocesser och mångfald enligt förskolans läroplan.

5.2 Kulturgarantin

Syftet med Kulturgarantin är att vidga kulturbegreppet och synliggöra de konstnärliga språken som en del av våra liv och som ett verktyg för att levandegöra undervisningen. Den gemensamma upplevelsen kan bli en utgångspunkt för samtal om till exempel identitet, känslor och värderingar. Ett tydligt barnperspektiv, tillit till kulturens kraft och till den växande människans möjligheter är grunden för en levande Kulturgaranti med eleven i fokus. Struktur och långsiktighet i modellen ger utrymme för en skapande process och kreativ utveckling hos den enskilda eleven och ger konkreta förutsättningar för kultur som en del av skolans vardag.

Kulturgarantin ska gälla för samtliga elever från förskoleklass till och med årskurs 9 inklusive särskola och träningskola. Efter avslutad grundskola ska alla barn och unga i Kungälv kommun ha fått minst en eller fler kulturaktiviteter per läsår. Samtliga elever ska även ha fått möjlighet att utvecklas inom ett flertal konstformer under sin grundskoletid. Kulturgarantin innebär samtidigt en praktisk kompetensutveckling för lärare då de deltar i arbetspassen som den gästande kulturaktören genomför tillsammans med eleverna.

”Barn och unga ska möta kulturyttringar såväl i skolan, på kulturhuset som i sitt närområde. Sträva efter att nå ut med kultur till de barn och unga som kulturverksamheterna inte når i sin ordinarie verksamhet” Utdrag från Kulturprogrammet 2020-09-03

5.3 Kulturskola

Kungälv Kulturskola har verksamhet på Mimers Kulturhus samt på flera av grundskolorna ute i kommunen. Eleverna kan möta kulturskolepedagoger både i sin närmiljö på fritidstid samt under eftermiddagstid/kvällstid. Kulturskolan erbjuder ett stort utbud av kurser inom musik, dans, teater, bild och form, slöjd och film. På kulturskolan får eleverna utvecklas inom sitt valda ämne, inspireras till eget skapande och utvecklas som individer. De erbjuds möjlighet till framträdanden både inom sitt ämne och samarbeten mellan konstinriktningarna. Idag, år 2022, når Kulturskolans undervisning ca 1200 barn från alla delar av Kungälv kommun. Ålder på eleverna är från 4 år upp till 20 år, eller sista året på gymnasiet.

Kulturskolan erbjuder alla kommunens skolor ett eller två besök per år då alla barn i en årskurs får ta del av en interaktiv föreställning där Kulturskolans lärare spelar, dansar och agerar. Ett viktigt sätt att nå ut och ge en kulturupplevelse till de elever som inte går på Kulturskolan.

Eleverna är medskapande tillsammans med sin eller sina pedagoger. Instrumentaleleverna har inflytande i sin undervisning genom att bland annat ge förslag på musik och/eller genre. Inom ämnet musikproduktion skapar eleverna själva sin musik. I teater och lajvämna arbetar eleverna med att skriva manus, hitta berättelser och komma med förslag till föreställningar. Eleverna arbetar även med frågor kring ungas situation i samhället, rättigheter och deras vardag. Undervisningen bygger på att eleverna är medskapande i varje projekt. Inom dansämnet kommer de

**KUNGÄLV
KOMMUN**

äldre eleverna med idéer till koreografin. I våra konstämnen bild och form, slöjd samt film har eleverna möjlighet till inflytande genom att ge förslag på teman eller material som de vill arbeta med.

Utåtriktad verksamhet

Alla Kulturskolans elever får erbjudande att vara med på föreställningar och konserter under sin tid på kulturskolan. Eleverna framträder både på Mimers Kulturhus och i andra lokaler i kommunen. Genom vår övriga utåtriktade verksamhet når vi i princip alla kommunens elever i åk 1-4 en till två tillfällen per läsår där de medverkar som interaktiv publik.

Vissa tillfällen får Kulturskolans elever möjlighet att åka med sin lärare till professionella konserter och teater/dans-föreställningar till exempel Göteborgs symfoniker, Göteborgs Operan, Göteborg Wind Orchestra och Stadsteatern.

Konstarter

Kulturskolan erbjuder kurser inom konstarterna Musik, Teater/Lajv, Dans, Bild och Form, Slöjd och Film. Vi saknar Prova-på och kortkurser samt kurser inom cirkus och dataspelstillverkning. Vi har inte heller fördjupningskurser inom ämnena. En utredning kring Framtidens kulturskola är framtagen och nu arbetar man utifrån dess slutsats.

Utbud

Kulturskolan har professionella pedagoger med lång erfarenhet samt adekvat högskoleutbildning. Vi täcker in de flesta konstinriktningar och i vår ordinarie undervisning har vi möjlighet att individanpassa lektionerna i hög grad. De flesta instrumentkurserna går att delta i om man har annat modersmål än svenska.

Kulturskolans utbud kommer att bli mer tydligt genom vår nya plattform StudyAlong som implementeras under hösten 2022. StudyAlong möjliggör för vårdnadshavare att på ett tydligt sätt se vilka kurser och utbud som finns tillgängliga på kulturskolan. Fördelar med systemet är både lättare förfaranden för vårdnadshavare och det iRum där läraren kan dela filmklipp, noter och inspiration till sina elever. Ett digitalt klassrum som blir ett komplement till den fysiska lektionen.

Anpassad kulturskola

Anpassad Kulturskola är en möjlighet för barn och unga att delta i Kulturskolans verksamhet med anpassningar utifrån individens uttalade behov av stöd och riktas till de som har normbrytande funktionalitet i bred bemärkelse och som vill upptäcka estetiska ämnena. Phunk är en gruppverksamhet med fokus på dans, drama och sång på Kulturskolan. Gruppen leds av två pedagoger som har möjlighet att anpassa undervisningen så att individen och gruppen kan samspela och hitta till skapande kraft. Anpassningen innebär bland annat filmhälsningar, loggbok, TAKK, bildstöd och

taxiledsagning. Det finns två grupper, en för grundskolelever och en för gymnasieelever. Deltagarna betalar inte för undervisningen, detta för att barn och unga i anpassad Kulturskola ofta har mycket omkostnader med till exempel taxihämtningar. Anpassningen sker alltid i samråd med vårdnadshavare och andra som känner deltagaren.

5.4 Bibliotek

Kommunen har förutom huvudbiblioteket på Mimers Kulturhus, bibliotek på samtliga serviceorter: Diseröd, Kode, Kärna, Marstrand och Ytterby, vilket innebär att barn och unga har möjlighet att besöka ett bibliotek i sitt närområde.

Folkbiblioteken i Kungälv kommun erbjuder ett stort bestånd av barn- och ungdomslitteratur samt ett brett utbud av aktiviteter och program. Bibliotekspersonalen arbetar för att stimulera barns och ungas egen läsning och för att öka vuxnas medvetenhet om vikten av högläsning. Folkbibliotekets verksamhet är en resurs för allt konstskapande kopplat till ett vidgat litterärt språkbegrepp. Folkbiblioteket är en arena där barn och unga får möjlighet att presentera, debattera och reflektera kring skapande med, av och för barn och unga.

Den läsfrämjande verksamheten på biblioteken i Kungälv kommun utgår från att deltagare läser på olika sätt. Det innebär att lästips och bokklubbsverksamhet presenterar medier som kan läsas i tryckt form, som e-bok och e-ljudbok. Alla har möjlighet att lämna inköpsförslag.

På Kungälv bibliotek finns en "Äppelhylla" med medier på teckenspråk, bliss, punktskrift och pictogram. Här finns också taktilt material, talböcker, bok & talbok, skönlitteratur och information om olika funktionsvariationer. Äppelhyllan är främst till för barn med funktionsvariation men också för deras anhöriga, pedagoger och andra som möter barnen.

Publik programverksamhet och marknadsföring

En utgångspunkt för barnbibliotekets programutbud är att det ska vara låga trösklar för barnen och deras vuxna. Alla aktiviteter är gratis att delta i. Sång- och sagostunder är enkelt utformade och utgår från muntligt berättande, sång- och ljudhärmande. Vuxna ska kunna delta med sina barn oavsett förutsättningar eller förkunskaper.

Möjlighet till eget skapande erbjuds genom skrivar- och tecknarworkshops. Under skollov erbjuds drop-in-aktiviteter utan föranmälan.

Biblioteken deltar i programgruppens planeringsarbete och i arbetet med "Upplevafoldern".

Biblioteken gör affischer och marknadsföringsmaterial för programverksamheten och administrerar Instagram- och Facebook-konto. Där marknadsför biblioteken aktiviteter, arbetar läsfrämjande och kommunicerar med våra följare. Biblioteken

**KUNGÄLV
KOMMUN**

bokar, marknadsför och genomför publika evenemang som författarbesök, workshops, sångstunder, bokcirklar, sagostunder och bokfester.

Barnbibliotekarierna planerar och genomför familjelördagar och lovverksamhet tillsammans med kultursamordnare.

Samarbete med BVC, familjecentral, öppna förskolan och socialtjänsten

Biblioteken arbetar uppsökande med besök på BVC och familjecentral för boktips och sångstunder.

Bibliotekarierna bjuder också in föräldragrupper till biblioteken för visning, föreläsning om språkutveckling och sångstund.

Biblioteken samarbetar med familjecentralen Fyrens öppna förskola och vi träffar barn och föräldrar på biblioteket och utomhus på lekplatser. Vid våra träffar har vi sångstund, delar ut böcker, gör lånekort, pratar om språkutveckling och ger boktips. Barnbibliotekarierna deltar även på träffar med familjecentralen Fyrens föräldrastödsgrupper.

De små barnens bok delas ut i samarbete med BVC. Familjer får ett presentkort vid BVC-besök och hämtar boken på sitt bibliotek.

På uppdrag av Västra Götalandsregionen, har barnbibliotekarierna byggt upp och utvecklat en mediaavdelning kallad Språktåget. Där finns medier utvalda och exponerade för att underlätta för familjer där barnen är i behov av stöd i sin språkutveckling. Barnet får en "tågbiljett" från logoped som vi utgår från när vi hjälper familjen att hitta rätt. Barnbibliotekarierna deltar i Nätverk föräldrastöd tillsammans med BVC, familjecentraler och socialtjänst.

Samarbete med förskola och dagbarnvårdare

Barnbibliotekarierna informerar förskolan om bibliotekets verksamhet och deltar i föräldramöten på förskola och i biblioteket. Biblioteket packar temabokpåsar till förskolorna som sammanställts med utgångspunkt från förskolans läroplan samt erbjuder alla förskoleavdelningar att boka in sig för förskoleöppet. Vid dessa tillfällen har barnbibliotekarierna sagostund, boktipsar och hjälper till med media på olika teman.

5.5 Allmänskultur

Allmänskultur och Trygga Ungdomsmiljöer anordnar Ung Kultur Möts, en kulturfestival för alla ungdomar mellan 13 och 25 år och andra kulturprogram för ungdomar. Ungdomarna är delaktiga i arrangemangen som arrangerer. I samarbete med lärare från högstadiet och gymnasiet arrangeras skolbio och MRF, mänskliga rättigheter filmfestival.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Kultursamordnare projektleder EU-projekt, som ungdomsutbyten, utbildningar för ungdomsarbetare och strategiska projekt samt ansvarar för och samordnar arrangörstödet, som söks hos Västra Götalandsregionen.

Allmänskultur för barn och unga har ett varierat utbud som innefattar eget skapande inom teater, dans, musik, konst och slöjd. Vi arrangerar workshops i vår skaparateljé där vi samarbetar med Kulturskolan och ibland hyr in professionella aktörer. För barn med funktionsvariation har vi tillgänglighetsanpassade lokaler.

Kultursamordnaren har ett bra samarbete med personal från biblioteket, Kulturskolan och Trygga Ungdomsmiljöer samt andra kommunala förvaltningar och nätverk.

5.6 Trygga Ungdomsmiljöer

På fritidsgårdarna och särskilt på Kultlab, som arbetar med ungdomskultur, finns det en rad olika aktiviteter och workshops tillgängliga för tjejer, killar och ickebinära mellan 13 och 20 år.

Ungdomarna får ta del av konstarnas animation, filmskapande och iakttagande, litteratur, musik, dans, teater, kreativt skapande och konstnärligt skapande. Fritidsgården Kultlab har öppet tre dagar i veckan och där träffar ungdomarna även personal från bibliotek, kulturenheten och kulturskolan.

Alla lokaler på Mimers kulturhus är tillgängliga för unga med fysiska funktionsvariationer. Kultlab, som lokal, är även anpassad för ungdomar med neuropsykiatriska funktionsvariationer.

För unga med annat modersmål än svenska samarbetar Trygga ungdomsmiljöer med biblioteket som tillhandahåller information och litteratur på olika språk. Ungdomarna är också inbjudna till bibliotekets språkcafé. Tillgång till tolk och medarbetare med språkkompetens finns.

Unga har möjlighet att själva vara med och bestämma över kulturutbudet i Kungälv kommun. De får inflytande via förslagsbox och namninsamlingar om framtida workshops och andra verksamheter.

Trygga Ungdomsmiljöer samverkar med andra kommunala verksamheter i ett kontaktnät där frågor som rör ungdomar tas upp.

6. Levandegöra

Barn- och ungdomskulturplanen publiceras på kommunens hemsida. Kulturenheten förankrar Barn och ungdomskulturplanen i kommunens berörda verksamheter.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

7. Uppföljning

Kulturenheten följer upp målen i Barn och ungdomskulturplanen kontinuerligt. I kommunens tertialrapporter och årsredovisningar ges indikatorer på hur arbetet fortskrider. Barn- och ungdomskulturplanen revideras vart fjärde år. Respektive verksamhet samt ser till att planen realiserar.